

TEXTE ADOPTATE

P9_TA(2021)0293

Represiunea sistematică din Belarus și consecințele ei pentru securitatea europeană ca urmare a răpirilor dintr-un avion civil al UE interceptat de autoritățile belaruse

Rezoluția Parlamentului European din 10 iunie 2021 referitoare la represiunea sistematică din Belarus și consecințele acesteia pentru securitatea europeană în urma răpirilor dintr-un avion civil al UE interceptat de autoritățile belaruse (2021/2741(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Belarus,
- având în vedere concluziile Consiliului European din 12 octombrie 2020 și din 24 mai 2021 referitoare la Belarus,
- având în vedere declarațiile emise în numele UE de către Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, în special cea din 24 mai 2021 referitoare la devierea forțată a zborului Ryanair FR4978 către Minsk la 23 mai 2021,
- având în vedere declarația comună din 27 mai 2021 referitoare la Belarus a miniștrilor de externe ai statelor din G7 și a Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,
- având în vedere Decizia (PESC) 2021/908 a Consiliului din 4 iunie 2021 de modificare a Deciziei 2012/642/PESC privind măsuri restrictive având în vedere situația din Belarus¹, care a interzis survolarea spațiului aerian al UE de către transportatorii belaruși de toate tipurile și accesul acestora pe aeroporturile UE,
- având în vedere declarația Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (VP/ÎR) din 26 martie 2021 referitoare la sprijinul UE pentru Platforma internațională de răspundere pentru Belarus,
- având în vedere raportul raportorului Mecanismului Moscova al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) din 5 noiembrie 2020 privind presupusele încălcări ale drepturilor omului legate de alegerile prezidențiale din 9 august 2020 din Belarus,
- având în vedere Convenția de la Chicago privind aviația civilă internațională și

¹ JO L 197 I, 4.6.2021, p. 3.

Convenția de la Montreal pentru combaterea actelor ilicite îndreptate împotriva siguranței aviației civile,

- având în vedere Declarația universală a drepturilor omului și toate convențiile în domeniul drepturilor omului la care Belarus este parte,
 - având în vedere decernarea Premiului Saharov pentru libertatea de gândire al Parlamentului European opoziției democratice din Belarus, în 2020,
 - având în vedere articolul 132 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât, la 23 mai 2021, nava înregistrată în Polonia care efectua zborul internațional de pasageri Ryanair FR4978 între două capitale ale UE (Atena - Vilnius) a fost deviat cu forța în timp ce se afla în spațiul aerian belarus, la ordinele lui Aleksandr Lukașenko și a fost escortat de un avion de vânătoare belarus către Aeroportul Național din Minsk sub falsul pretext al unei amenințări cu bombă, punând în pericol siguranța celor peste 170 de pasageri și membri ai echipajului de la bordul aeronavei, majoritatea cetățeni europeni;
- B. întrucât autoritățile belaruse nu au descoperit niciun dispozitiv exploziv, dar au plasat în detenție doi pasageri – Raman Pratasevici, cetățean belarus, și partenera sa, Sofia Sapega, cetățeană rusă și studentă la Universitatea Europeană de Științe Umaniste din Vilnius;
- C. întrucât Raman Pratasevici este un jurnalist și activist belarus, fost redactor-șef al influentului canal Nexta de pe platforma Telegram, care a jucat un rol esențial în informarea populației cu privire la abuzurile comise de autorități și în mobilizarea protestelor din Belarus după alegerile prezidențiale falsificate din 9 august 2020, contribuind astfel la dezvăluirea represiunii sistematice a regimului și a încălcărilor grave ale drepturilor omului; întrucât Raman Pratasevici trăia în exil din 2019 pentru a evita acuzațiile penale fabricate și întrucât i se acordase azil politic în UE;
- D. întrucât detenția sa ilegală și faptul că regimul belarus îi aplică tratamente inumane, inclusiv mărturisirile forțate în cadrul unui interviu înscenat transmis de televiziunea de stat belarusă, reprezintă o preocupare majoră pentru comunitatea internațională și arată că este necesară o acțiune coordonată la nivel internațional, în special având în vedere că Belarusul este singura țară europeană care aplică încă pedeapsa capitală, nefiind, prin urmare, membră a Consiliului Europei; întrucât Raman Pratasevici nu arăta în interviu ca cineva care face mărturisiri din proprie voință și întrucât mărturia forțată este interzisă prin Convenția împotriva torturii; întrucât avocaților săi li se refuză în continuare accesul la el, iar Aleksandr Lukașenko a amenințat că va invita anchetatori din regiunea Donbas, ocupată de Rusia, pentru a-l interoga; întrucât Raman Pratasevici a fost inclus pe lista de supraveghere a teroriștilor, fiind astfel pasibil de pedeapsa capitală;
- E. întrucât interceptarea unei aeronave civile constituie o încălcare gravă a convențiilor internaționale în domeniul siguranței aviației și evidențiază consecințele la nivel internațional ale represiunii continue și constante din Belarus pentru securitatea Europei și demonstrează îndubitabil că acest regim a devenit o amenințare pentru pacea și securitatea internațională; întrucât aterizarea forțată a aeronavei este un act de terorism sprijinit de stat, iar arestarea unui opozant al regimului belarus a urmărit să transmită un

semnal de descurajare tuturor oponentilor săi, în special celor care locuiesc în străinătate, arătându-le că regimul este hotărât să îi prindă și că nu sunt în siguranță în străinătate;

- F. întrucât este în curs o anchetă a Organizației Aviației Civile Internaționale; întrucât, pe lângă Raman Pratasevici și Sofia Sapega, mai multe persoane neidentificate au debarcat la Minsk; întrucât Federația Rusă a reținut mai mulți activiști ai opoziției din Belarus care au fugit la Moscova și întrucât Federația Rusă continuă să sprijine regimul belarus, inclusiv financiar;
- G. întrucât autoritățile belaruse au continuat represiunea împotriva populației pașnice din Belarus, mulți cetățeni fiind hărțuiți, arestați și condamnați pentru că și-au exprimat opoziția față de regim sau față de încălcările pe scară largă ale drepturilor omului care au loc în Belarus; întrucât se estimează că peste 34 000 de cetățeni belaruși au fost reținuți la un moment dat pentru că au protestat împotriva regimului, înainte și după alegerile din 9 august 2020; întrucât există peste 470 de prizonieri politici în Belarus, printre care 7 minori; întrucât au fost deschise aproximativ 3 000 de dosare penale motivate politic împotriva protestatarilor și au fost formulate peste 4 600 de acuzații de tortură, violență și rele tratamente;
- H. întrucât situația drepturilor omului în Belarus continuă să se deterioreze, iar numărul prizonierilor politici este în creștere; întrucât apărătorii drepturilor omului au atestat sute de cazuri de tortură și rele tratamente, în timp ce mai multe persoane sunt dispărute sau au fost găsite moarte; întrucât tratamentele inumane, tortura și refuzul deliberat de a acorda asistență medicală continuă în centrele de detenție și închisorile din Belarus, unde mai mulți protestatari, cum ar fi Vitold Așurak, au murit, iar alții, cum ar fi Dmitri Stahuski și Știapan Latîpov, în vârstă de 17 ani, au fost hărțuiți și amenințați până când au încercat să se sinucidă;
- I. întrucât, la 25 mai 2021, activiștii din grupul „Belarusul european” Iauhen Afnahel, Pavel Iuhnevici, Maxim Viniarski și Andrei Voinici, liderul opoziției Pavel Seviarîneț, bloggerul Dmitri Kazlov și activista comunitară Irina Șceasnaia au fost condamnați la pedepse cu închisoarea între patru și șapte ani pentru acuzații fabricate de „extremism”; întrucât, la 2 iunie 2021, prizonierul politic Dmitri Furmanav, împreună cu Iauhen Raznișenka și Vladimir Kniha, au fost condamnați la pedepse de până la patru ani de închisoare în așa-numita „cauză Țihanuski”; întrucât, la 3 iunie 2021, instanța a condamnat un al cincilea grup de inculpați, format din prizonierii politici Aleksandr Hrapko, Radivan Medușevski, Ihar Vinakurav, Andrei Aniskevici, Alena Loika, Halina Ciuhunova, Andrei Niamirski, Dmitri Kurhanav, Kațiarîna Smirnova, Mikita Uvarav, Safia Nișt, Siarhei Xenjuk și Ilia Palhuski, în cadrul „procesului protestului prin dans”, aplicându-le pedepse de la 18 luni de izolare la domiciliu la un an de închisoare; întrucât, la 3 iunie 2021, prizonierul politic Siarhei Piarfiliev a fost condamnat la doi ani de închisoare, iar fiul său Stanislav Piarfiliev, la doi ani de libertate limitată (izolare la domiciliu);
- J. întrucât autoritățile din Belarus continuă să reprime și să hărțuiască jurnaliștii independenți din Belarus și încearcă în mod deliberat să împiedice relatările obiective; întrucât sute de jurnaliști au fost arestați, printre care doi jurnaliști de la Belsat care au fost apoi condamnați; întrucât numeroși jurnaliști au fost plasați în detenție administrativă și au suferit violențe, iar unii au fost amendați; întrucât unii jurnaliști au fost plasați în arest preventiv și li s-au adus acuzații penale; întrucât au existat

numeroase relatări potrivit cărora autoritățile revocă acreditarea jurnaliștilor, inclusiv a corespondenților străini din mass-media, unii fiind arestați și expulzați din Belarus; întrucât, la 18 mai 2021, autoritățile belaruse au percheziționat birourile Tut.by, cel mai mare site de știri independent din Belarus, au arestat mulți membri ai personalului și au blocat site-ul;

- K. întrucât apărătorii drepturilor omului, politicienii din opoziție, reprezentanții societății civile și ai sindicatelor și alți activiști sunt supuși sistematic intimidării, hărțuirii și restricționării libertăților lor fundamentale; întrucât nu există niciun indiciu că autoritățile belaruse investighează miile de relatări privind brutalitatea poliției depuse de la jumătatea lunii august 2020 sau uciderea protestatarilor; întrucât impunitatea larg răspândită pentru încălcările drepturilor omului perpetuează situația disperată a poporului belarus; întrucât absența statului de drept împiedică victimele să aibă dreptul la un proces echitabil;
- L. întrucât, potrivit Asociației studenților din Belarus, o uniune independentă a studenților, peste 460 de studenți au fost reținuți, dintre care aproape o treime sunt femei, și peste 150 de studenți au fost exmatriculați în mod arbitrar din universități, iar mulți au fugit în țările vecine, temându-se pentru siguranța lor;
- M. întrucât, la 31 mai 2021, autoritățile belaruse au înăsprit și mai mult normele deja stricte de călătorie, făcând aproape imposibil pentru cetățenii belaruși să iasă din țară, inclusiv pentru cei care au permise de ședere pe termen lung în străinătate;
- N. întrucât s-a intensificat represiunea împotriva reprezentanților minorității poloneze din Belarus, exemplificată de arestarea și condamnarea președintei Uniunii polonezilor din Belarus, Andželika Borys, și de detenția jurnalistului, bloggerului și membrului Uniunii polonezilor din Belarus, Andrzej Poczobut; întrucât sistemul polonez de învățământ din Belarus este supus unei presiuni din ce în ce mai mari din partea regimului; întrucât la această presiune se adaugă propaganda anti-polonă la televiziunea de stat; întrucât Lukașenko a creat o nouă sărbătoare legală în Belarus, pe 17 septembrie, pentru a marca aniversarea invaziei sovietice a Poloniei în 1939;
- O. întrucât Belarusul a început exploatarea comercială a centralei nucleare de la Astraveț fără a da curs tuturor recomandărilor de securitate cuprinse în raportul UE din 2018 privind testul de rezistență și, ca urmare, centrala nucleară de la Astraveț nu este sigură și reprezintă o amenințare gravă pentru securitatea nucleară a întregii Europe;
- P. întrucât Uniunea Europeană a impus până acum sancțiuni împotriva a 88 de persoane și 7 entități din Belarus, inclusiv împotriva lui Aleksandr Lukașenko,
 1. condamnă cu fermitate deturarea și aterizarea forțată a zborului Ryanair FR4978 la Minsk din 23 mai și detenția de către autoritățile belaruse a jurnalistului Raman Pratasevici și a Sofiei Sapega; consideră că acest act îngrozitor reprezintă o încălcare a dreptului internațional, constituind un act de terorism de stat;
 2. solicită eliberarea imediată și necondiționată a lui Raman Pratasevici și a Sofiei Sapega, precum și a tuturor celorlalți jurnaliști și prizonieri politici deținuți în Belarus;
 3. reamintește decizia Consiliului de a înăspri măsurile restrictive existente prin introducerea unei interdicții pentru transportatorii belaruși de toate tipurile de a intra în

spațiul aerian al UE și de a avea acces la aeroporturile din UE, și recomandă Consiliului să elaboreze un plan pentru a facilita tentativele belarușilor care vor să-și părăsească țara; invită Organizația Aviației Civile Internaționale și Agenția Europeană de Siguranță a Aviației să investigheze și să ia măsurile adecvate cu privire la acest incident inacceptabil, care contravine normelor și standardelor internaționale; evidențiază că acest incident grav a subminat mult încrederea și că fiecare stat trebuie să acționeze responsabil, îndeplinindu-și obligațiile care îi revin în temeiul Convenției de la Chicago, astfel încât aeronavele să poată opera în condiții de siguranță și de securitate; invită Ryanair să coopereze și să comunice autorităților toate informațiile relevante cu privire la acest incident;

4. solicită o evaluare aprofundată a consecințelor răpirilor dintr-un avion civil interceptat, nu numai pentru transportul aerian internațional și siguranța aviației, ci și pentru securitatea generală în Europa și pentru siguranța cetățenilor belaruși sau de alte naționalități care sunt exilați sau care cer adăpost sau azil în statele membre ale UE;
5. subliniază că o astfel de anchetă ar trebui să analizeze posibilul rol al Rusiei în actele teroriste comise de regimul belarus; accentuează că, dacă se constată că au avut un rol, toți cetățenii ruși implicați direct sau indirect în operațiune ar trebui sancționați în temeiul regimului mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului (Legea Magnițki a UE); reliefează importanța contribuției UE la anchetă, inclusiv prin implicarea unor organisme ale UE precum Europol, Eurojust sau Parchetul European în activitatea echipelor și operațiunilor comune de anchetă;
6. reafirmă că nu recunoaște alegerea lui Aleksandr Lukașenko în funcția de președinte al Belarusului; consideră că regimul actual din Belarus este ilegal, ilegal și criminal; continuă să sprijine poporul belarus în solicitările și aspirațiile sale legitime pentru alegeri libere și corecte, libertățile fundamentale și drepturile omului, reprezentare democratică, participare politică și demnitate; condamnă reprimarea miilor de cetățeni belaruși care au protestat pașnic, apărându-și dreptul la libertate, democrație și demnitate;
7. condamnă categoric actele de violență și de represiune întreprinse de către autoritățile de stat din Belarus și, în special, detenția ilegală, tortura, relele tratamente în detenție și urmărirea penală a cetățenilor pașnici, solicitând încetarea imediată a acestor acte, și își exprimă sprijinul și solidaritatea cu societatea belarusă; condamnă represiunea sistematică a regimului împotriva civililor, care, de la alegerile falsificate din august 2020, a obligat 14 000 de cetățeni belaruși să fugă din țară, prin violență, intimidări și alte forme de constrângere; reiterează că această campanie de represiune aflată în desfășurare și strămutarea forțată a civililor constituie încălcări grave ale drepturilor omului; regretă faptul că Belarus este în prezent singura țară din Europa în care pedeapsa cu moartea este încă aplicată și insistă asupra necesității abolirii sale imediate și permanente; condamnă măsurile recente luate de autoritățile belaruse care au interzis majorității cetățenilor belaruși să părăsească țara, inclusiv multor titulari de permise de ședere în străinătate;
8. condamnă sentințele dure și injuste pronunțate recent împotriva unui număr mare de prizonieri și deținuți politici, inclusiv liderul opoziției Pavel Seviarîneț, precum și procesele împotriva unor personalități ale opoziției democratice din Belarus, cum ar fi Viktor Babarîka, Mikola Statkevici și Siarhei Ţihanuski; deplânge condamnarea lui Pavel Seviarîneț, Iauhen Afnabel, Andrei Voinici, Pavel Iuhnevici, Zmițer Kazlou,

Maksim Viniarski și a Irinei Șceasnaia în urma unui proces cu ușile închise desfășurat în orașul Mahiliou;

9. reiterează importanța mass-mediei și a jurnaliștilor belaruși independenți și rolul lor important în societatea belarusă; condamnă cenzurarea mass-mediei și blocarea accesului la internet, precum și agresarea, arestarea și intimidarea jurnaliștilor și bloggerilor; scoate în evidență dreptul cetățenilor din Belarus de a avea acces neîngrădit la informații;
10. condamnă represiunea și acțiunile ostile ale autorităților împotriva reprezentanților minorității poloneze și împotriva sistemului școlar polonez din Belarus; solicită, în acest sens, eliberarea necondiționată a lui Andželika Borys, Andrzej Poczobut și a altor prizonieri politici;
11. invită Serviciul European de Acțiune Externă, Comisia și reprezentanțele diplomatice naționale ale statelor membre din Belarus să monitorizeze îndeaproape situația deținuților politici din Belarus, inclusiv cea a lui Raman Pratasevici, să le ofere sprijin și să facă eforturi pentru a fi eliberați; solicită, în acest sens, regimului Lukașenko să pună imediat capăt tuturor acțiunilor care urmăresc intimidarea și hărțuirea membrilor serviciilor diplomatice naționale și europene, în conformitate cu obligațiile internaționale stipulate în Convențiile de la Viena cu privire la relațiile diplomatice și la relațiile consulare;
12. subliniază că e nevoie urgent să se mențină și să se extindă contactele și cooperarea cu reprezentanții forțelor democratice belaruse la Minsk și în exil și, în special, cu Svetlana Ţihanovskaia, și cu membrii Consiliului de coordonare și ai managementului național anticriză; se alătură, prin urmare, apelurilor de a invita reprezentanții acestora cu ocazia summitului G7 din 11-13 iunie 2021 și a summitului Parteneriatului Estic din 2021 și recomandă continuarea invitării acestora la reuniuni bilaterale de nivel înalt la nivel guvernamental, precum și la sesiuni parlamentare și reuniuni interparlamentare, și de a crea grupuri dedicate Belarusului în toate parlamentele naționale ale statelor membre ale UE;
13. invită Consiliul să extindă cât mai curând listele persoanelor și entităților supuse sancțiunilor UE, prin includerea persoanelor și entităților implicate în deturnarea și aterizarea forțată a zborului Ryanair FR4978 și în detenția lui Raman Pratasevici și a Sofiei Sapega; reamintește că jurnalistul Raman Pratasevici riscă să fie condamnat la moarte;
14. îndeamnă Consiliul să treacă de urgență la cel de al patrulea pachet de sancțiuni împotriva persoanelor și entităților care au participat sau au fost complice la fraudele electorale, represiuni, tortură sau rele tratamente și la încălcările drepturilor omului în Belarus, inclusiv la persecutarea jurnaliștilor independenți și a bloggerilor, și să înceapă să lucreze la un pachet ulterior; cere sancționarea unui număr considerabil mai mare de oficiali belaruși, cum ar fi a procurorilor, a judecătorilor și a celor ce lucrează în structurile de aplicare a legii care au un rol în represiunea și condamnarea pe nedrept a criticilor regimului, precum și a personalului din poliție, a personalului din închisori, a membrilor parlamentului și ai guvernului și a agenților care lucrează pentru regim prin propagandă, mass-media, dezinformare și discurs care incită la ură, a persoanelor și entităților care îl susțin pe Lukașenko și regimul său, precum Marat Markov, cel care l-a intervievat pe Raman Pratasevici pe canalul de stat ONT pe 2 iunie, precum și a celor

care au participat la incidentul din 23 mai, cum ar fi ofițerii de informații și autoritățile de aviație; reamintește, în acest sens, necesitatea de a profita pe deplin de opțiunile pentru măsuri restrictive în temeiul regimului mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului (Legea Magnițki a UE);

15. invită Comisia și statele membre să refuze ferm orice tip de ajutor financiar pentru guvernul belarus și să refuze orice linie nouă de credit pentru băncile belaruse, și de asemenea să stopeze toate investițiile în proiecte de infrastructură sau energetice în Belarus; invită Comisia să adopte măsuri pentru a împiedica instituțiile financiare europene să achiziționeze obligațiuni sau orice alt instrument financiar emis de guvernul belarus și de instituțiile publice afiliate; salută faptul că Banca Europeană de Investiții și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare au suspendat finanțarea proiectelor din sectorul public din Belarus și solicită o anchetă cu privire la posibilitățile de a reorienta fondurile neutilizate către societatea civilă și către sectorul privat atunci când acesta nu are legătură cu regimul; invită Fondul Monetar Internațional și statele membre ale UE să nu acorde în niciun caz sprijin bugetar direct regimului și să se abțină de la utilizarea procesului special de tragere anunțat pentru 2021;
16. reamintește tuturor firmelor UE care își desfășoară activitatea în Belarus de apelul anterior prin care li se cerea să dea dovadă de o diligență deosebită și să își asume responsabilitatea de a respecta drepturile omului, în conformitate cu Principiile directoare ale ONU privind afacerile și drepturile omului; în plus, le cere să nu mai facă investiții noi și, de asemenea, să protesteze public împotriva represiunii continue exercitate de autoritățile belaruse în această țară;
17. invită Consiliul să ajungă rapid la un acord și să aplice sancțiuni economice, care trebuie să fie substanțiale și să aibă, pe cât posibil, un efect imediat asupra regimului belarus, a susținătorilor acestuia și a agenților economici care sprijină regimul; cere ca aceste sancțiuni economice să vizeze întreprinderile de stat sau private controlate de regim sau strâns legate de interesele de afaceri ale regimului sau cunoscute că și-au concediat angajații pentru că au participat la greve sau proteste; solicită ca sancțiunile sectoriale să vizeze în special industria țiteiului și a produselor petroliere, a potasei, a oțelului și a prelucrării lemnului; cere, de asemenea, încetarea cooperării cu băncile de stat din Belarus și a finanțării lor, precum și limitarea liniilor de credit de la băncile internaționale pentru filialele acestora din Belarus și luarea în considerare a suspendării temporare a Belarus din sistemul SWIFT; solicită companiilor înregistrate în UE, în special Siemens AG, să înceteze colaborarea cu autoritățile belaruse bazată pe schimbul de tehnologie și know-how; invită statele membre și instituțiile UE să își intensifice eforturile de combatere a contrabandei substanțiale cu țigări din Belarus către UE, care este o sursă de fonduri pentru regimul Lukașenko; încurajează o acțiune de solidaritate coordonată a UE pentru a compensa dificultățile economice cu care se confruntă statele membre cele mai afectate de sancțiunile economice impuse Belarusului;
18. salută decizia Uniunii Europene de Radio și Televiziune (UER) de a suspenda statutul de membru al UER al organismului de radiodifuziune belarus BTRC; cere suspendarea Belarusului din organismele sportive internaționale și de la evenimentele sportive internaționale, inclusiv campionatele europene și mondiale și Jocurile Olimpice de la Tokyo; îndeamnă Uniunea Asociațiilor Europene de Fotbal (UEFA) să retragă televiziunii de stat belaruse TVR drepturile de difuzare a turneului de fotbal EURO 2020 și să le atribuie gratuit televiziunii independente Belsat;

19. invită statele membre să își îmbunătățească cooperarea în materie de informații referitoare la criza din Belarus și să expulzeze ofițerii de informații din Belarus, cunoscuți și suspectați, care își desfășoară activitatea în Uniune; încurajează Președintele să restricționeze accesul la Parlamentul European pentru personalul Ambasadei Belarusului la Bruxelles, inclusiv accesul fizic și de la distanță la reuniunile găzduite de Parlamentul European, și să revizuiască comunicarea Parlamentului cu Ambasada Belarusului;
20. este profund preocupat de implicarea Rusiei în regimul lui Lukașenko și de sprijinul financiar acordat acestuia, precum și de cooperarea strânsă dintre serviciile de informații;
21. subliniază că e nevoie de un angajament la nivel internațional, inclusiv de discuții în cadrul ONU și NATO; invită UE să își coordoneze îndeaproape măsurile cu Statele Unite, cu partenerii G7 și cu alte țări care împărtășesc aceeași viziune și să urmărească o aliniere amplă de către partenerii UE, în special de către vecinii europeni, cum ar fi Ucraina, pentru a obține un impact maxim al sancțiunilor; salută decizia guvernului ucrainean de a se alătura statelor membre ale UE în impunerea de sancțiuni asupra companiilor aeriene belaruse și invită Comisia și Consiliul să impună măsuri punitive împotriva companiei aeriene Belavia și a pasagerilor săi din zborurile către Crimeea anexată de Rusia; salută viitoarele summituri UE-SUA și SUA-Rusia și consideră că acestea oferă oportunități importante de coordonare a pozițiilor dintre UE și partenerii săi;
22. subliniază că, deși mecanismele de sancționare reprezintă cele mai bune șanse ale UE de a răspunde adecvat statelor care nu respectă legea, UE, pe lângă sancțiunile aplicate întreprinderilor de stat din Belarus, ar trebui să folosească presiunile interne existente în Belarus, sprijinind societatea civilă din Belarus;
23. invită Comisia și VP/ÎR ca împreună cu partenerii internaționali să inițieze organizarea unei conferințe internaționale la nivel înalt pe tema „Viitorul Belarusului Democrat” dedicată soluționării crizei din Belarus, precum și investigării și condamnării infracțiunilor comise de autoritățile belaruse împotriva poporului din Belarus, precum și transformării democratice a Belarusului; consideră că o astfel de conferință, condusă de UE și la care să participe instituțiile financiare internaționale, țările G7, statele membre și instituțiile UE, precum și alte entități care doresc să promită un pachet financiar de mai multe miliarde de euro, va servi pentru a sprijini viitoarele eforturi de reformă și restructurarea economiei și va trimite un semnal puternic de sprijin poporului din Belarus;
24. reamintește inițiativa sa anterioară privind o misiune la nivel înalt, la care să participe foști funcționari europeni de rang înalt, prin care să se exploreze toate căile posibile de stopare a violenței, de eliberare a deținuților politici și care ar putea contribui la crearea unui mediu propice pentru un dialog politic intern incluziv în Belarus;
25. îndeamnă Comisia, SEAE și statele membre să intensifice sprijinul direct și colaborarea cu opoziția din Belarus, cu societatea civilă, cu apărătorii drepturilor omului și cu mass-media independentă din Belarus și din străinătate, inclusiv prin consolidarea capacităților și sprijin financiar, și să sporească sprijinul acordat Fondului european pentru democrație în activitățile sale pe teren; invită, în acest sens, UE și alte organizații internaționale să ofere sprijin financiar și tehnic tuturor organizațiilor media și

jurnaliștilor independenți, pentru a le permite să își îndeplinească datoria de a informa societatea despre evoluțiile curente din Belarus; face din nou apel, în acest sens, la o susținere mai mare a canalului Belsat TV;

26. se angajează să contribuie la consolidarea capacității forțelor democratice, a rolului societății civile, la sprijinirea unui veritabil dialog politic care să conducă la un transfer pașnic de putere în Belarus, precum și a tinerilor lideri politici și a apărătorilor drepturilor omului, prin intermediul mecanismelor Parlamentului de sprijinire a democrației;
27. salută proiectul de plan general de sprijin economic în valoare de 3 miliarde EUR pentru un viitor Belarus democratic, prezentat de Comisie; invită Comisia și Consiliul să dezvolte și să promoveze în continuare acest plan și să comunice în mod clar că, odată ce va avea loc o schimbare democratică în Belarus, UE va fi pregătită să ofere asistență concretă pentru a înscrie țara pe calea reformelor și a modernizării; observă că UE trebuie să propună un set cuprinzător de acțiuni care să pregătească forțele democratice din Belarus pentru aplicarea acestui pachet;
28. invită UE să colaboreze cu Statele Unite, cu partenerii din G7 și cu alte țări care împărtășesc aceeași viziune pentru a îngheța cooperarea cu sectorul public al lui Lukașenko și pentru a reorienta cooperarea cu societatea civilă belarusă și cu firmele private din Belarus care nu se află sub influența regimului;
29. respinge amenințările inacceptabile ale lui Aleksandr Lukașenko, potrivit cărora autoritățile belaruse nu vor opri migrații în situație neregulamentară și traficul de droguri și își exprimă îngrijorarea cu privire la creșterea migrației neregulate din Belarus către UE și la posibila implicare a autorităților belaruse în acest fenomen; invită statele membre și instituțiile UE să urmărească evoluțiile din aceste domenii și să ia măsurile corespunzătoare;
30. condamnă utilizarea abuzivă de către conducerea belarusă a autorităților de aplicare a legii în scopuri politice; invită Interpol să examineze în detaliu și imediat cererile actuale și viitoare formulate de Belarus și să ia toate măsurile adecvate pentru a împiedica Belarusul să utilizeze abuziv Interpolul în scopuri politice;
31. subliniază că este nevoie de o anchetă cuprinzătoare a infracțiunilor comise de regimul Lukașenko împotriva poporului din Belarus, care ar trebui să se încheie cu înființarea unui tribunal internațional pentru urmărirea penală a acestor infracțiuni; îndeamnă comunitatea internațională ca, în absența voinței autorităților belaruse de a institui statul de drept și tragerea la răspundere, să ia măsuri pentru a contribui la obținerea probelor privind infracțiunile și la asigurarea anchetării și urmăririi penale a celor responsabili de-a lungul întregului lanț de comandă; salută inițiativele mai multor state membre ale UE de a aplica principiul jurisdicției universale și de a pregăti acțiuni în justiție împotriva autorilor represiunii din Belarus și încurajează toate celelalte state membre ale UE să le urmeze exemplul; cere un sprijin activ pentru toate inițiativele internaționale care urmăresc să combată impunitatea în Belarus, cum ar fi Platforma internațională împotriva impunității și Centrul pentru justiție de la Vilnius;
32. îndeamnă VP/ÎR, Comisia, Consiliul și statele membre să continue să ridice problema situației din Belarus în toate organizațiile europene și internaționale relevante, cum ar fi OSCE, Consiliul Europei, Consiliul ONU pentru drepturile omului și alte organisme

specializate ale ONU, pentru a mobiliza o acțiune internațională urgentă dedicată situației din Belarus și pentru a depăși piedicile puse de Rusia și de alte țări în fața unei astfel de acțiuni;

33. încurajează statele membre să înlesnească și mai mult procedurile de obținere a vizelor și a dreptului de ședere pentru persoanele care fug din Belarus din motive politice sau pentru persoanele care au nevoie de tratament medical în urma actelor de violență comise împotriva lor și să le ofere acestora și familiilor lor sprijinul necesar; invită statele membre să transpună în practică recomandările raportorului Mecanismului Moscova al OSCE în ceea ce privește acordarea azilului în cazurile de persecuție prevăzute de Convenția de la Geneva privind refugiații și să faciliteze și mai mult procedura de eliberare a vizelor de urgență și de oferire de adăpost temporar în țările UE; invită statele membre și Comisia să ofere burse studenților din Belarus și oamenilor de știință expulzați din universități și închiși pentru poziția lor pro-democratică; invită statele membre să ofere sprijin financiar pentru instituțiile exilate, precum Universitatea Europeană de Științe Umane din Vilnius, care susțin o nouă generație de belaruși ce contestă sistemul corupt și nelegitim al țării;
34. invită Comisia, statele membre și SEAE să coopereze cu partenerii internaționali, cum ar fi Mecanismul Moscova al OSCE și Consiliul pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite, precum și cu apărătorii drepturilor omului și cu societatea civilă pe teren, pentru a asigura monitorizarea, documentarea și raportarea încălcărilor drepturilor omului și, ulterior, asumarea responsabilității pentru aceste încălcări și dreptate pentru victime; salută înființarea Platformei internaționale de responsabilitate pentru Belarus și invită instituțiile UE și statele membre să sprijine funcționarea acesteia; își ia angajamentul ca Platforma Parlamentului European pentru lupta împotriva impunității în Belarus să funcționeze eficient, precum și să coordoneze o reacție internațională oportună la evoluțiile din Belarus;
35. reiterează necesitatea ca toate statele membre să adopte un răspuns unitar la terorismul de stat orchestrat de regimul lui Aleksandr Lukașenko și sprijinit de Kremlin; subliniază că este important ca UE să combată dezinformarea despre situația din Belarus în cadrul UE, precum și alte forme de amenințări hibride lansate de părți terțe în această privință; își exprimă solidaritatea cu Letonia în urma expulzării nejustificate a diplomaților săi de către Belarus; condamnă lansarea unei anchete penale de către procurorul general din Belarus împotriva ministrului de externe al Letoniei, precum și a primarului capitalei Riga; condamnă toate încercările autorităților belaruse de a exercita presiuni asupra statelor membre ale UE, inclusiv solicitarea procurorilor din Belarus de a-l audia pe fostul președinte al Lituaniei, Valdas Adamkus, pe baza presupuselor legături cu un batalion de poliție auxiliar subordonat SS, care a desfășurat operațiuni punitive în Belarus în timpul celui de Al Doilea Război Mondial;
36. își reafirmă îngrijorarea legată de exploatarea comercială a centralei nucleare de la Astraveț la doar 45 km de Vilnius și subliniază riscurile pe care le prezintă pentru țările UE; accentuează că este important să se soluționeze amenințările la adresa securității nucleare reprezentate de centrala nucleară Astraveț, regretă că Belarusul nu se implică în siguranța nucleară a centralei Astraveț în deplină transparență și nu s-a angajat să implementeze integral recomandările formulate în evaluarea inter pares a centralei făcută de Grupul european de reglementare pentru siguranța nucleară (ENSREG) și cere introducerea unor garanții efective împotriva vânzării directe sau indirecte de electricitate produsă în centrala de la Astraveț pe piețele UE;

37. subliniază că situația actuală reprezintă un test al credibilității Uniunii Europene și al eficienței politicii sale externe; reamintește că situația din Belarus, țară învecinată și membră a Parteneriatului Estic, are un impact direct asupra UE și că UE ar trebui să dea dovadă de suficientă hotărâre pentru a oferi un sprijin concret și pe termen lung forțelor democratice care depun eforturi pentru a aduce libertate și democrație în Belarus; invită UE să nu ezite, și să acționeze rapid și proactiv;
38. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Consiliului European, Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, Organizația Aviației Civile Internaționale și autorităților Republicii Belarus.